

**OSTRAVA
METROPOLITAN
MAGAZINE**

EVA JIŘIČNÁ

Zeleň, parky
a sportoviště spojí
ostravské městské části

Greenery, parks and sports
facilities will integrate
Ostrava's different parts

V letošním roce si připomínáme 30 let od sametové revoluce, která změnila podobu naší země i města Ostravy. Jakou cestu Ostrava za těch 30 let ušla a jakými změnami prošla, si v kontextu oslav svobody připomeneme projektem s příznačným názvem SametOVA!!!, jehož součástí je několik desítek kulturních institucí, organizací či škol. Ty společně s městem připravily rozmanitý podzimní program: besedy, výstavy, workshopy, veřejná čtení, koncerty, divadelní představení, filmové projekce a mnohé další.

V červenci jsme vyhodnotili jednu z nejvýznamnějších architektonických soutěží v historii Ostravy, díky které jsme získali návrh na koncertní halu od světově uznávaného amerického architekta Stevena Holla. Od pražského Rudolfinu, otevřeného v roce 1885, nevznikl na území České republiky žádný nový specializovaný koncertní sál. Ostrava má nyní nakročeno tento zjevný deficit v kulturní infrastruktuře země svou vlastní investicí umazat a potvrdit tak své postavení moderní metropole. O koncertní halu v Ostravě usilovalo již několik generací ostravských hudebníků a fanoušků hudby. První návrhy na její výstavbu se objevily již v roce 1949 a o 20 let později se dokonce konala první architektonická soutěž. O hale se také znovu hovořilo v souvislosti s kandidaturou Ostravy na titul Evropské hlavní město kultury 2015. Ani jednou se však nepodařilo dostat projekt do fáze, ve které se nachází nyní. Na základě vítězného architektonického návrhu bude nyní vznikat projektová dokumentace stavby. K jejímu financování jsme zřídili speciální fond, v němž si na halu již několik let šetříme, abychom v době výstavby nezatížili městský rozpočet. A s vedením kraje a ministerstvem kultury jsme loni podepsali memorandum, ve kterém se oba subjekty zavázaly, že se na výstavbě koncertní haly budou finančně podílet. Naše úsilí cílíme k tomu, aby v našem novém stánku kultury, který bude pýchou města, zazněl již Novoroční koncert 2024.

Ostrava je moderním kulturním městem a vzhledem ke své výhodné poloze v centru Evropy na průsečíku hlavních dopravních tepen je vyhledávaným místem pro různé příležitosti – a navštívit v Ostravě koncertní halu se špičkovou akustikou a architekturou bude další z nich. Ostrava se za 30 let od sametové revoluce skutečně proměňuje...

Tomáš Macura
primátor města Ostravy

This year we are celebrating 30 years since the Velvet Revolution, which changed the face of Ostrava and the entire country. As part of the celebrations, several dozen cultural institutions and schools are involved in a special project tracing the path that Ostrava has taken since the revolutionary events of November 1989. In close cooperation with the City of Ostrava, the project partners have prepared a rich and varied programme of events including discussions, exhibitions, workshops, public readings, concerts, theatre performances, film screenings and much more.

In July we evaluated the entries to one of the most important architectural competitions in Ostrava's history – for the city's new concert hall. The winning design was submitted by the world-renowned American architect Steven Holl. It will be the first Czech venue dedicated specifically to music since Prague's Rudolfinum (1885). Now Ostrava is finally addressing this gap in its cultural infrastructure, investing in the future to strengthen the city's status as a major cultural hub. Several generations of Ostrava musicians and music-lovers have felt the urgent need for a proper concert hall. The first proposals for such a venue came in 1949, and 20 years later an architectural competition was held. The possibility of building a concert hall was also discussed as part of Ostrava's bid for the title European Capital of Culture 2015 – but none of these plans became a reality. Now the situation is different: detailed project documentation is being drawn up, and for several years the City has been saving up money in a special fund. Last year we signed a memorandum with the Moravian-Silesian Region and the Ministry of Culture, committing both parties to contribute funding to the project. The concert hall will truly be the jewel in Ostrava's cultural crown, and we aim to have it ready to open for the 2024 New Year concert.

Ostrava is a modern, forward-looking cultural city, and thanks to its strategic position in the very heart of Europe it is a popular venue for a wide range of events and activities. There's no doubt that our state-of-the-art concert hall with world-class acoustics will attract even more visitors to the city. Ostrava truly has changed dramatically in the past 30 years...

Tomáš Macura
Mayor of Ostrava

- 4** Eva Jiříčná: Zeleň, parky a sportoviště spojí ostravské městské části
Eva Jiříčná: Greenery, parks and sports facilities will integrate Ostrava's different parts
- 8** Sen se stává skutečností
A dream becomes reality
- 10** Proměněná tvář Ostravy
Ostrava's changing face
- 12** Divadelníci věřili, že přijde změna
Actors believed a change would come
- 16** Listopad 1989 objektivem Jiřího Kudělky
November 1989 through the lens of Jiří Kudělka
- 18** Ostrava slaví 30 let sametu
Ostrava celebrates 30 years since the revolution
- 19** Jubileum Technické univerzity
A milestone for the technical university
- 20** Landscape festival přinesl do Ostravy nápadité instalace
Landscape Festival brought inventive ideas to Ostrava's public spaces
- 22** Město pulzuje skrytým životem zvířat
The secret lives of the city's animals
- 24** Před 90 lety začal vysílat ostravský rozhlas
90 years of radio in Ostrava
- 26** Ostrava je mezinárodním centrem tanečního sportu
Ostrava – DanceSport international centre
- 28** Sportovní vrcholy roku 2019
Highlights of the sporting year 2019
- 30** Ostravská zoo chrání přírodu po celém světě
Ostrava's zoo helps to protect nature all over the world
- 32** Kalendář pomůže nemocným dětem
Calendar to raise money for sick children
- 33** Z Landeku až do Beskyd
From Landek to the mountains
- 34** Kaleidoskop
Kaleidoscope

- 10** Dolní oblast Vítkovice se stala jedním z turisticky nejzajímavějších míst naší republiky.
Lower Vítkovice has become one of the Czech Republic's premier tourist attractions.

- 16** Fotograf Jiří Kudělka zachytil atmosféru listopadu 1989.
Photographer Jiří Kudělka captured the atmosphere of the Velvet Revolution.

- 8** Ostrava postaví podle návrhu Stevena Holla moderní koncertní halu se špičkovou akustikou.
Ostrava's new concert hall, designed by Steven Holl, will offer top-class acoustics.

Eva Jiřičná: Zeleň, parky a sportoviště spojí ostravské městské části

Eva Jiřičná: Greenery, parks and sports facilities will integrate Ostrava's different parts

V Ostravě jste jako členka poroty vybírala nového ředitele Městského ateliéru prostorového plánování a architektury. Jaké předpoklady má mít člověk, který ateliér povede?

To je těžká otázka. Musí to být samozřejmě člověk, který dobře zná Ostravu, který je ochoten se učit, a má schopnost vést tým odborníků a lidí, kteří s ním budou tvořit základ toho, jak bude Ostrava v budoucnu vypadat. Musí mít charisma, aby přesvědčil lidi o tom, co dělá, aby mu lidé věřili, musí se umět potýkat s těžkostmi, které jistě nastanou. A hlavně se s ním musí dobře spolupracovat. Je to těžká funkce a také je těžké takového člověka vybrat. Sama jsem si v prvním kole výběru při pohovorech s kandidáty popsala několik stránek.

V čem je takový ateliér důležitý pro město?

Město potřebuje někoho, kdo má vizi a kdo je schopen tuto vizi komunikovat a sehnat podporu na to, aby se mohla uskutečnit. Když město nemá vizi, zmítá se na různých vlnách. V Brně to již funguje a město se mění a doufám, že se to stane i v Ostravě. Od roku 1989 jsem navštívila mnohokrát Ostravu a vidím, jak se Ostrava mění. A aby byl tento pokrok ještě rychlejší, je potřeba dalších schopných lidí, kteří se budou na změnách podílet. Ti, kteří budou z výsledků profitovat, pak musí obyvatelům něco nabídnout. Pak tady lidé budou žít rádi.

Říkala jste, že Ostravu trochu znáte. S čím by podle vás měla nová kancelář začít nejdříve?

Veřejné prostory musí někdo financovat, někdo je musí vytvořit, vymyslet, udržovat a vše musí být v souladu s tím, co si obyvatelé přejí. Vždyť víme, že každé dítě si rádo hraje na zahradě, že lidé rádi tráví čas v přírodě, v zeleni. Stejná situace jako v Ostravě je všude, v celém světě. Lidé jsou schopni sami něco vytvořit, ale někdo to musí vždycky začít. A to je úkol kanceláře. Potřebujeme někoho, kdy by všechny tyto věci trochu popostrčil.

Ostrava se vyvíjela jinak než ostatní velká města, je vytvořena sloučením několika částí, z nichž každá má své vlastní centrum. Proto mezi jednotlivými částmi vznikly volné plochy. Je podle vás vhodné tyto plochy zastavět a odstranit mezi částmi města bariéry, anebo je nechat, jak

You were a member of the committee that chose the new director of Ostrava's Municipal Studio for Spatial Planning and Architecture. What qualities does the director need to have?

That's a tough question. Of course, it needs to be a person who knows Ostrava well, is willing to learn, and can lead a team of experts to shape what Ostrava will look like in the future. Charisma is very important, because the director needs to convince and persuade people, as well as being able to deal with the problems that will undoubtedly arise. And most of all, it needs to be somebody who's able to cooperate. It's a difficult job, and it was hard to find the right person. During the first round of interviews I made several pages of notes.

Why is the studio important for the city?

Ostrava needs somebody with a vision, who is able to communicate that vision and find support so the vision can become a reality. Without such a vision, a city will simply drift, with no clear direction. Brno already has a similar studio, and it works well – the city is changing. I hope it'll work for Ostrava too. I've visited Ostrava numerous times since 1989, so I can see how much it's changing. And to speed up this progress, we need to get more people with talent and ability involved in the changes. And they need to ensure that the city's people benefit from the results, making Ostrava a good place to live.

You say you know Ostrava a little. What do you think the new studio should focus on first?

Public space – somebody needs to fund it, design it, create it and maintain it, and it needs to reflect what the city's people want. We know that children love playing in gardens, and people of all ages love spending time in the countryside. The situation in Ostrava is no different to anywhere else in the world. People are capable of creating something for themselves, but somebody always needs to kick-start it – and that's the studio's job. We need somebody to provide the first impulse.

Ostrava has developed differently to other cities – it's an amalgam of several separate towns, each with its own centre. And between them there are some empty spaces. Do you think the barriers between the parts of the

Každá zeleň je lepší než žádná zeleň, takže i jeden strom na parkovišti je lepší než žádný strom.

Any greenery is better than no greenery, so even a single tree in a car park is better than none.

Návrh koncertní haly je úžasný a odvážný. Držím Ostravě palce a jsem opravdu pyšná, že si Ostrava v soutěži dokázala vybrat tohoto architekta.

The concert hall is a wonderful and bold design. I really hope it works out for Ostrava, and I'm very proud that Ostrava managed to choose this architect.

Eva Jiřičná

Narodila se v roce 1942 ve Zlíně. Vystudovala architekturu na Českém vysokém učení technickém a poté Akademii výtvarných umění v ateliéru architekta Jaroslava Fragnera. Pracovala v pražském ústavu bytové a oděvní kultury. V roce 1968 odjela na stáž do Londýna, po okupaci vojsky Varšavské smlouvy se již nevrátila, protože úřady ji zrušily výjezdní doložky a napsaly, že její návrat je nežádoucí. Pracovala v architektonických ateliérech a posléze založila vlastní architektonické studio. Další studio řídí v Praze. Projektovala interiéry módních obchodů, veřejné a obytné budovy, mosty, v České republice patří k jejím nejvýznamnějším pracím Univerzitní centrum Univerzity Tomáše Bati, Kongresové centrum ve Zlíně, oranžerie a Královská zahrada na Pražském hradě, hotel Josef v Praze, kavárna Braun, komplex Sky Barrandov nebo Centrum nového Žižkova. Byla oceněna Řádem Britského impéria, Státní cenou ministerstva kultury, medailí za celoživotní dílo na Londýnském festivalu designu nebo Cenou města Zlína. Je členkou britské Královské akademie umění.

jsou a vymyslet pro ně jinou funkci, případně je zazelenit?

Obě možnosti, tedy dostavba a zazelenění jsou správné. Můžeme části města považovat za satelitní jednotky, mezi nimiž je zeleň. Jenže nikdy to nebude fungovat, pokud zůstane zeleň neudržovaná. Proto je výborné vytvořit v těchto místech aleje, sady nebo provést jiné parkové úpravy. Podle mě není dobrou cestou volné plochy jen zastavovat, lepší je udělat to půl na půl – část nechat zelení a část zastavět. Hlavně tam nemůže zůstat odstavná plocha, přes kterou se lidé bojí projít. K tomu všemu je třeba udělat studie, porovnat je a najít řešení.

Neznám Ostravu tak dobře, abych mohla něco okamžitě navrhnout. Avšak když projíždím Ostravou, uvědomuji si, že někdy jedu delší dobu opuštěnými místy. Právě v těchto místech mohou vznikat parky, ale také třeba výstavní pavilony nebo hřiště. Chápu, že všude nemůže zůstat zelená plocha, protože její údržba by zatížila městské finance. Proto je třeba uvažovat, zda tyto plochy přinesou městu také finanční efekt.

V souvislosti s klimatickými změnami se hodně hovoří o zeleni. Architekti navrhují domy obklopené zelení, ale také se jednotlivé stromy objevují na parkovištích. Mají jednotlivé stromy smysl, nebo je lepší usilovat o větší zelené plochy?

Každá zeleň je lepší než žádná zeleň, takže i jeden strom na parkovišti je lepší než žádný strom. Pravda je, že zeleň na větších plochách má větší význam, více stromů vytváří příjemné klima. U stromů na parkovištích pak je otázkou, jaké stromy vysadit, jak jsou odolné a jak rychle rostou. Sama jsem se účastnila několika soutěží na parkoviště, a vždy nám radili odborníci – zahradníci, abychom nevysadili stromy, které během krátké doby uschnou.

Viděla jste vítězný návrh ostravské koncertní haly? Co na něj říkáte?

Je to úžasný a odvážný návrh. Držím Ostravě palce a jsme opravdu pyšní, že si Ostrava v soutěži dokázala vybrat tohoto architekta. Sama jsem se účastnila různých výběrových řízení a soutěží, a v České republice to ne vždy dopadlo dobře, avšak v tomto případě si myslím, že koncertní hala má všechny předpoklady, aby se postavila a udělala z Ostravy výjimečné město. Sál pro 1200 lidí pozvedne kulturu města.

city should be removed by building in these spaces, or is it better to leave them as they are and think of different functions for them, or plant greenery there?

Both options are viable. We can see the different parts of the city as satellites separated by green areas. But that will never work if the greenery is not maintained properly. So it's a good idea to create avenues of trees, gardens or park areas. I don't think it would be right to build everywhere in these spaces – it's better to build in some parts of them and leave other parts green. The main thing is to ensure that these spaces are not just neglected wastelands where people are afraid to go. Studies need to be done and compared in order to find a solution. I don't know Ostrava well enough to propose something here and now. But when I travel through the city, I notice quite a few large areas that are empty and unused. Those are ideal sites for parks, or perhaps for exhibition halls or playgrounds. Obviously not everywhere can stay green, because the maintenance would be too costly for the city.

Greenery is often mentioned in connection with climate change. Architects design buildings surrounded by greenery, and car parks are planted with individual trees. Are these trees effective, or is it better to try and create larger green areas?

Any greenery is better than no greenery, so even a single tree in a car park is better than none. It's true that large areas of greenery are more effective – large numbers of trees create a pleasant microclimate. In the case of car parks, there's also the question of which trees to plant, taking into account how resilient they are and how quickly they grow.

You've seen the winning design for Ostrava's concert hall. What do you think of it?

It's a wonderful and bold design. I really hope it works out for Ostrava, and I'm very proud that Ostrava managed to choose this architect. I've taken part in various architectural competitions, and in the Czech Republic the results are not always ideal, but in this case I think the hall is a realistic proposition, and it has the potential to raise Ostrava to a new level. A hall for 1200 people will really boost the city's cultural life.

Nejnavštěvovanějším turistickým cílem v Ostravě je Dolní oblast Vítkovice se zachovanými industriálními památkami. Jak se díváte na proměnu industriálních areálů v něco jiného?

Za nejhorší považuji, když něco, co v minulosti fungovalo a funkce časem zmizí, leží ladem, je zničené, způsobuje nepořádek v okolí a obtěžuje lidi, kteří v okolí bydlí nebo pracují. Celá oblast Dolních Vítkovic je skvělá. Architekt Pleskot vymyslel skvělý projekt a budovy mají pro město neuvěřitelný přínos. Nefunkční areál dostal další život a bude v nové funkci sloužit dalším generacím.

Nedá se zachránit úplně všechno...

Ano, všechno se nedá zachránit, ale třeba se dá zachránit vzpomínka na dané místo. Stačí zachovat kousek, malou část. Existují různé metody a možnosti, jak se podívat na tyto věci s nadhledem, ocenit důležitost a zanechat v tomto místě jen nějakou vzpomínku. Každá stavba může mít nějaký přínos. Nedá se však říct, že se mají zachraňovat budovy staré sto let a bourat budovy postavené před 40 lety. Při rozhodování o zachování hraje důležitost objektu v historii města.

Jste velmi činná, denní program máte naplánovaný doslova na minuty. Pracujete, jezdíte po světě, zasedáte v porotách. Jak vůbec odpočíváte?

Mám štěstí, že celý život jsem mohla dělat práci, kterou mám ráda. Rodiče mě vychovali, abych měla pozitivní přístup životu. Dnes jsem vděčná za to, že jsem schopná stát na nohách. Mnoho lidí v mém věku má problémy, kvůli zdraví nemohou pracovat. Proto jsem vděčná za každý den. A od práce, která mne baví, nemusím odpočívat, práce mě naopak nabíjí energii.

The most visited tourist attraction in Ostrava is the industrial heritage site at Lower Vítkovice. How do you view such transformations of industrial buildings and spaces?

The worst thing is when a place gradually loses its former function and becomes derelict and abandoned – it looks a mess, and it's an annoyance to people who live and work in the area. The whole Lower Vítkovice area is wonderful. Architect Josef Pleskot has created an outstanding project that has brought amazing benefits to the city. It has breathed new life into a formerly abandoned site, and it will continue to serve future generations.

But not everything can be rescued...

That's true, but perhaps a memory of the place can be preserved by rescuing at least something, a small part of it. There are various ways of commemorating the importance of these places without having to preserve everything. All buildings can provide benefits – we can't say that anything over 100 years old should be rescued while 40-year-old buildings should be demolished. The decision must always depend on the building's historical importance for the city.

You're very active, and your diary is very full. You work, you travel around the world, you sit on juries. How do you relax?

I've been very lucky in my life because I've always loved my work. My parents brought me up with a positive approach to life. Today I'm grateful that I can even stand up – many people of my age have health problems and can't work. So I'm grateful for every day. And I don't need to take a break from the work that I love – in fact, it fills me with energy.

Eva Jiříčná

Born in Zlín (1942), Eva Jiříčná graduated in architecture from the Czech Technical University in Prague and then studied under the architect Jaroslav Fragner at the Academy of Fine Arts. She began her career at Prague's institute of interior and clothing design. In 1968 she was on a study trip in London when the Warsaw Pact forces invaded Czechoslovakia; the authorities informed her that she would no longer be permitted to travel outside the country, so she built a new life abroad. After working at several architecture studios, she eventually set up her own studio, and today she also runs a studio in Prague. She has designed fashion shop interiors, public and residential buildings, and bridges. Among her best-known designs in the Czech Republic are a university building and a congress centre in Zlín, the orangery and royal garden at Prague Castle, the Josef hotel in Prague, the Braun café, the Sky Barrandov complex and the New Žižkov centre. She has been awarded the Order of the British Empire, the State Prize of the Minister of Culture, the London Design Festival medal for her lifelong work, and the City of Zlín Award. She is a member of the British Royal Academy of Arts.

Koncertní halu pro Ostravu navrhl světový architekt Steven Holl

Sen se stává skutečností

Návrh ostravské koncertní haly od Stevena Holla.
Steven Holl's design for Ostrava's new concert hall.

Ostrava's concert hall is designed by world-renowned architect Steven Holl

A dream becomes reality

Ostrava bude mít moderní koncertní halu se špičkovou akustikou. Sen několika generací ostravských hudebníků se tak naplňuje.

Ostrava will soon be home to a brand-new concert hall with world-class acoustics, turning several generations of musicians' dreams into a reality.

Porota mezinárodní architektonické soutěže na koncertní halu vybrala v červenci téměř jednomyslně vítězný návrh, jehož autory jsou studia Steven Holl Architects z New Yorku a Architecture Acts z Prahy. Originální návrh propojí stávající budovu Domu kultury města Ostravy s moderním sálem se špičkovou akustikou. „Ostrava vybudováním nového koncertního sálu posílí svou pozici kulturního centra a zařadí se po bok významným metropolím, které už svou koncertní halu mají. Ty se špičkovou architekturou a akustikou jsou vždy impulzem nejen pro rozvoj kultury a vzdělanosti v daném místě, ale také magnetem pro rozvoj turistického ruchu,“ zdůraznil ostravský primátor Tomáš Macura.

„Proč jsme vybrali právě tento návrh? Byl prostě nejlepší. Je to úžasné architektonické dílo, které velmi dobře zvažuje vztah

Ostrava will soon be home to a brand-new concert hall with world-class acoustics, turning several generations of musicians' dreams into a reality. In July, the jury in an international architectural competition almost unanimously chose a design jointly submitted by New York-based Steven Holl Architects and the Prague studio Architecture Acts. The bold design integrates the current City of Ostrava Cultural Centre with a modern auditorium offering excellent acoustics. Ostrava's Mayor Tomáš Macura summed up the importance of the project: “By building a new concert hall, Ostrava will raise its profile as a cultural centre, enabling us to stand side by side with other major cities that already boast venues of this calibre. A concert hall with top-quality architecture and excellent acoustics always stimulates a city's cultural and educational scene, as well as being a magnet for tourism.” The

staré budovy s novou, vztah mezi městem Ostravou a parkem za stávajícím objektem," komentoval výběr vítěze předseda poroty, mezinárodně uznávaný polský architekt Krzysztof Ingarden.

Po pražském Rudolfinu otevřeném v roce 1885 bude ostravská hala druhou jen hudbě věnovanou koncertní halou na území České republiky. Diváci do budovy vstoupí prosklenou částí, která je situována do ulice 28. října. V této části bude také vchod z podzemních garáží. Lidé si odloží svršky v šatně a eskalátory se dostanou do horní části budovy, která překlenuje Dům kultury města Ostravy. Odtamtud přejdou k vlastnímu sálu, který pojme 1200 až 1400 osob.

Architekt Steven Holl potvrdil, že budova bude řešena tak, aby byla energeticky úsporná. „Jako obnovitelný zdroj vytápění využijeme spodní vody a vlastní koncertní sál se stane příkladem nejmodernějšího řešení energetické úspornosti," uvedl Steven Holl. Výstavba koncertní haly by měla začít v roce 2022 a dokončena by měla být o dva roky později.

chairman of the jury – the internationally renowned architect Krzysztof Ingarden – explained the final decision: “Quite simply, it was the best design submitted. It’s an amazing work of architecture which creates a beautiful connection between the current building and the new one.”

Ostrava’s new concert hall will be only the second such venue in the Czech Republic devoted exclusively to music (after Prague’s Rudolfinum, opened in 1885). The public entrance will be via a glass structure facing onto the main road, which will also include access to the underground parking garage. Escalators will lead to the upper part of the building, which will extend over the current cultural centre giving access to the auditorium (for 1200–1400 people).

Architekt Steven Holl explained the energy efficiency that is built into the design: “We will use renewable energy resources (underground water) to heat the hall, and the building itself will incorporate the latest energy efficiency technology.” Building work is scheduled to begin in 2022, and will last two years.

Pohled na koncertní halu od sadu Dr. Milady Horákové.

A view of the concert hall from the neighbouring park.

Vizualizace pohledu shora.

A view of the hall from above.

Návrh hlavního sálu.

The main auditorium.

Proměněná tvář Ostravy

Ostrava's changing face

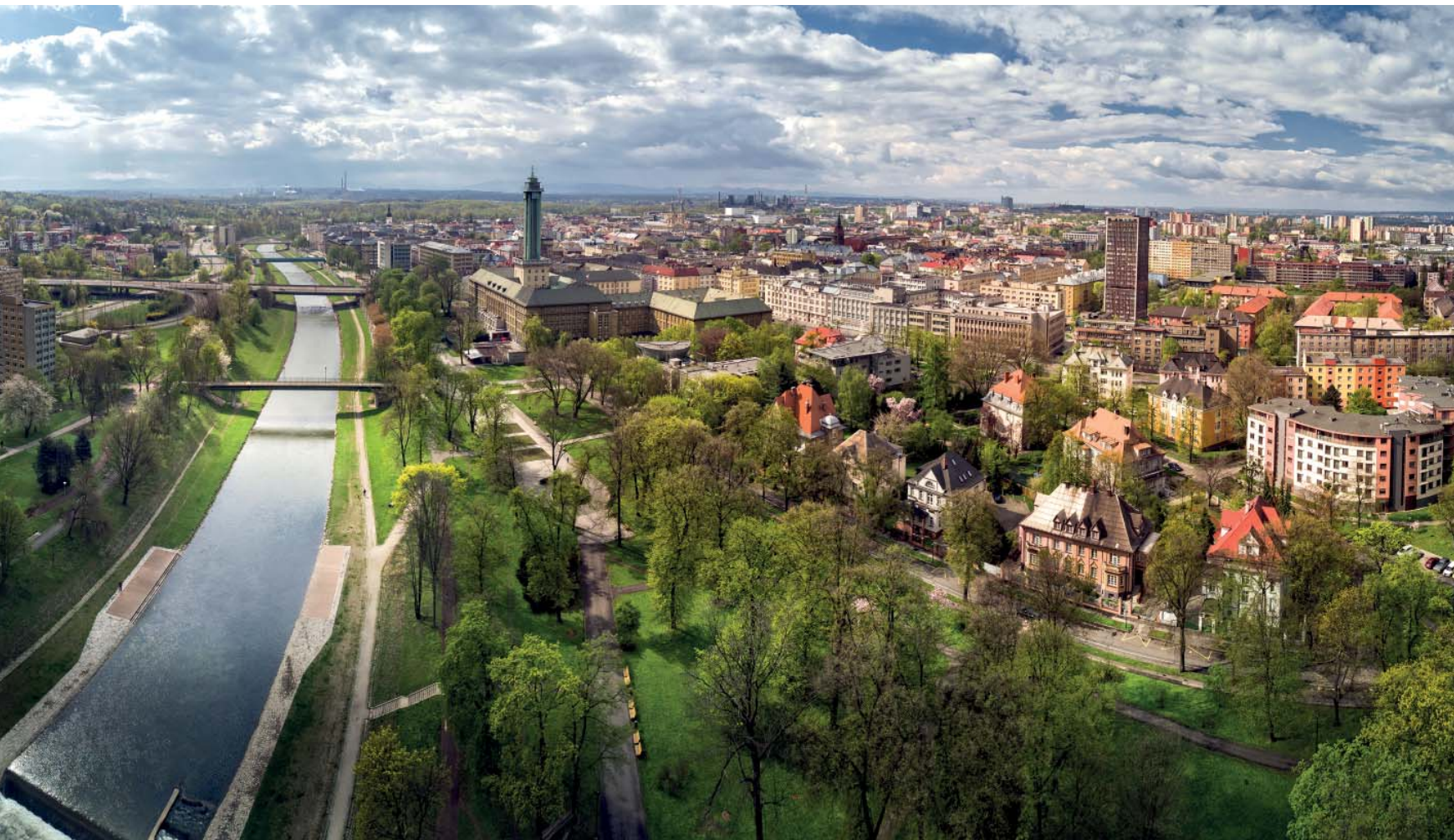

Britský deník *The Guardian* zařadil *Colours of Ostrava* mezi nejlepší desítku letních hudebních festivalů.

British newspaper *The Guardian* ranked *Colours of Ostrava* among the top 10 summer music festivals.

Sedmnáctého listopadu to bude přesně třicet let od sametové revoluce, která změnila podobu naší země a odstartovala přeměnu české společnosti. Ostrava prošla za poslední tři desetky let obrovským vývojem. V době největšího průmyslového rozmachu se jí přezdívalo ocelové srdce republiky a ještě před 30 lety by asi málokoho napadlo vydat se do Ostravy na výlet nebo za slavnými světovými hudebníky. Do Ostravy dnes zavítají statisíce turistů ročně, aby si prohlédly doly, v průmyslovém areálu protančily noc, vyšplhaly na doutnající haldu nebo navštívily druhou největší zoologickou zahradu v republice. Ostrava už dávno není jen černým městem plným továren a se špatným vzduchem. Ožívá, modernizuje

On 17 November it will be 30 years since the Velvet Revolution – the overthrow of the communist regime, and an event which transformed Czech society. Ostrava has undergone a radical transformation during these three decades. Once a centre of heavy industry that used to be known as the country's “steel heart”, thirty years ago nobody would have dreamed of travelling to Ostrava as a tourist or to hear some of the world's top musicians. Nowadays, the city welcomes hundreds of thousands of tourists every year, who come to admire Ostrava's stunning industrial heritage sites, dance the night away at its internationally renowned music festivals, visit the zoo, and much more. Ostrava is no longer a dirty old

Proměněný unikátní industriální areál Dolní oblast Vítkovice, který je jednou z nejnavštěvovanějších turistických lokalit v zemi.
The unique industrial heritage complex at Lower Vítkovice is one of the Czech Republic's most-visited tourist attractions.

se a baví čím dál víc. Vznikají památkové zóny, rozšiřuje se zeleň, konají se zde koncerty a festivaly. Máme možnost být svědkem dynamického přerodu z industriálního města v moderní metropoli.

town full of factory chimneys. It has been revitalized to become a magnet for heritage tourism, a city with a plethora of parks and greenery, and a great venue for festivals and concerts.

Nová multifunkční budova Fakulty elektrotechniky a informatiky VŠB-TUO.

The new building of the technical university's Faculty of Electrical Engineering and Computer Science.

Přístavbu loutkového divadla zdobí orloj a sluneční hodiny.

The extension to the puppet theatre, with its ornamental clock and sundial.

Herec Tomáš Jirman vzpomíná na události roku 1989

Divadelníci věřili, že přijde změna

Actor Tomáš Jirman remembers the events of 1989

Actors believed a change would come

Jednou z nejviditelnějších tváří sametové revoluce v Ostravě byl herec Tomáš Jirman. V divadle organizoval stávkou herců, na náměstí moderoval mítinky.

Můžete popsat, jaká atmosféra vládla v ostravském divadle před listopadem 1989? Snažili se dramaturgové zařazovat zajímavé hry?

Dramaturgie se vždy snažila být inovativní. Ale je třeba si uvědomit, že divadlo muselo

hrát také velice poplatné kousky. Například v roce 1982 zařadilo hru Znovuzrození podle knihy Leonida Iljiče Brežneva nebo Štěstí pro Annu, což byl muzikál na motivy knihy Anna proletářka. Tato linie byla vynucována krajskými komunisty, kovanými stalinisty, kteří tu vládli kultuře. Kromě toho dramaturgové s režiséry hledali tituly, které pojmenovávaly tehdejší dobu a naznačovaly, že něco není v pořádku, že člověk má právo být svobodný. Od roku

Actor Tomáš Jirman was one of the most visible faces of the Velvet Revolution in Ostrava. He organized a theatre strike and hosted meetings in the central square.

Can you describe the atmosphere at the theatre in Ostrava before November 1989? Was there an attempt to perform relevant plays?

We always attempted to be innovative in our choices of plays. But the theatre was also forced to perform works that were in line with the official ideology. So in 1982 we actually performed a play by Leonid Brezhnev, and another example was a musical based on Ivan Olbracht's book "Anna the Proletarian". We had to do that because the regional communist party dominated the cultural scene, and they were hardline Stalinists. Nevertheless, our dramaturges and directors did look for plays that said something about the society of the time, that suggested something was wrong and

1977 v Ostravě působil režisér Jan Kačer, který tady uvedl kupříkladu Hrabalovu Příliš hluchou samotu nebo Gribojedovo Hoře z rozumu. Přenášel na jeviště své osobní téma – potřebu svobody. V letech 1988 a 1989 v Ostravě působila režisérka Lída Engelová, které bylo vlastní občansky angažované divadlo, a to se odráželo v uváděných inscenacích.

Jak se na tyto aktivity a uvádění hlubších her dívalo vedení divadla?

Šéfem činohry byl v sedmdesátých letech Karel Vochoč, zlatý člověk, výborný herec, srandista a ovšem také komunista. Měl zvláštní vztah k tehdejšímu režimu. Soudruzi jej rádi zvali na bolševická sezení, protože s ním byla legrace. On se tomu nebránil, ale využíval toho, že byl populární a například do ostravského angažmá si prosadil Jana Kačera. Ten byl pro své smýšlení vyhozen snad ze všech pražských divadel. Vochoč řekl, že jej chce a držel nad ním ochrannou ruku. I s těmi komedie-mi, že jej občas veřejně zprdnul a pak mu v soukromí řekl, že to dělá dobře.

Vzpomenete si, jak herci reagovali na 17. listopad?

Nevěděli jsme, že se v Praze něco stalo. V sobotu jsme normálně hráli, ale to už nám telefonoval bývalý herecký kolega Alexej Pyško a ptal se, proč nestávkujeme. V neděli bylo další představení, jednalo o tak zvané svozy, kdy autobusy přijížděli lidé z okolních měst a obcí. Věděli jsme, že bychom neměli hrát, ale nechtěli jsme nechat lidi dojet a pak jim říct, že zase mají jet zpátky domů. Představení jsme odehráli s tím, že Apolena Veldová divákům před začátkem přečetla prohlášení.

Vůbec první divadlo, které v Ostravě přestalo hrát, bylo loutkové divadlo, patřící tehdy ještě pod Státní divadlo Ostrava. Druhý den to pořádně schytali v novinách – jak si to představují, děti přijdou a umělci nehrají. Odpoledne v pondělí se v divadle konala schůze Svazu českých dramatických umělců. Na ni se sjeli z celého kraje soudruzi, co měli na starosti kulturu, z vedení svazu, z krajského výboru KSČ, z národních výborů a lidé jako komunistický funkcionář Brumek nám říkali, ať se nepletete do politiky a ať se necháme profesionálům, čímž mysleli sebe. A zrovna během schůze bylo slyšet, jak se před Divadlem Jiřího Myrona sešli studenti a volali na nás: Neseďte tam

that people had the right to freedom. The director Jan Kačer came to Ostrava in 1977, and he expressed his own personal credo of freedom by performing a play based on Bohumil Hrabal's "Too Loud A Solitude" and other works. Another important director was Lída Engelová, who worked here in 1988-9; she believed in theatre as an expression of social commitment.

How did the theatre's management view these socially engaged plays?

In the 1960s the head of the drama section was Karel Vochoč – a wonderful man with a great sense of humour, a talented actor, but also a communist. He had a complex relationship with the regime: the local party officials often invited him to meetings because he was great fun, but he used his popularity to hire people like Jan Kačer, who had been thrown out of all the Prague theatres for his political views. Vochoč wanted Kačer here, and he protected him; sometimes he had to publicly criticize him, but in private he told him he was doing a great job.

How did Ostrava's actors respond to November 1989?

We didn't know that something was happening in Prague. On the Saturday we performed as usual, but our former colleague Alexej Pyško phoned us and asked us why we weren't on strike. On Sunday we had another performance – one where they bussed people in from the surrounding towns and villages. We knew we shouldn't perform, but we didn't want to just send those people home. So instead we decided that before the performance, Apolena Veldová would read out a statement to the audience. The actors at the puppet theatre were the first to go on strike. On the next day they were very harshly criticized in the newspapers for having disappointed the children by not performing. On Monday afternoon the theatre hosted a meeting of the Association of Czech Dramatic Artists, featuring communist officials from all over the region who were in charge of culture, as well as high-ranking people from the local councils. The communist functionary Brumek warned us not to get involved in politics and to leave it to the professionals instead (meaning himself). But during the meeting we could hear the students gathered outside the theatre shouting at us not to sit in there but to come outside. So we went outside.

Tomáš Jirman v inscenaci Hamlet z roku 1988.

Tomáš Jirman in a production of Hamlet (1988).

Ve hře Moskva → Petušky.

In the play Moscow → Petushki.

Tomáš Jirman se narodil v roce 1956 v Trutnově. Vystudoval gymnázium a DAMU. Působil v Olomouci a Šumperku, od roku 1983 je v divadelním angažmá v Ostravě.

Zahrál si v televizních seriálech Velké sedlo, U nás doma, Četnické humoresky, Dobrodružství kriminalistiky, Strážce duší, Kriminálka Anděl a ve dvou desítkách televizních filmů. V současné době jej návštěvníci Národního divadla moravskoslezského mohou vidět v inscenacích Rok na vsi, Rádce, Donaha (Hole dupy), Maškaráda čili Fantom opery, Král umírá, Teror a Moskva → Petušky.

Tomáš Jirman was born in Trutnov in 1956. He studied at the Theatre Faculty of the Prague Academy of Performing Arts. His acting career began in Olomouc and Šumperk, and he has been based in Ostrava since 1983.

He has acted in a large number of popular TV series as well as in over 20 TV film productions. Audiences at Ostrava's National Moravian-Silesian Theatre can currently see him performing various roles in dramas, comedies, a musical based on the hit film "The Full Monty", the Phantom of the Opera, Ionesco's "Exit the King", Ferdinand von Schirach's interactive court drama "Terror", and more.

a pojdte ven. My za nimi vyšli. A aby na nás bylo vidět, stál jsem na jakési římsce ve výšce jednoho a půl metru, kdosi mě přidržoval za nohy, četl jsem nějakou výzvu a poté jsme všichni odešli na Masarykáč, tehdy náměstí Lidových milicí, kde se scházeli i v dalších dnech Ostravané na demonstraci. Nejprve ustrašené hloučky, po několika dnech plné náměstí.

Ostrava ale přece jen nebyla tak revoluční jako Praha...

V rudé Ostravě to bylo složité. Vždyť to bylo jediné město, kde v 70. letech šli za hraní divadla do vězení členové Divadla Pod okapem... Dostali jsme třeba nepravdivou informaci, že na Černé louce jsou milicionáři, kteří nás mají pendrekem vyhnat z divadla. V divadle jsme začali okupační stávkou. Aby ony milice nezasáhly, museli jsme přistoupit na podmínku, že nebudeme do vývěsek divadla dávat žádné letáky. Takže jeden den tam nebyly, ale další den se tam stejně objevily. Anebo v divadle jsme měli jediný množící přístroj cyklostyl, ten byl zamčený a my se k němu nemohli dostat, lidé, co jej měli na starosti, se báli vydat nám klíče. A tam se ředitel divadla Malina ukázal jako charakter a přístroj nám půjčil, zatímco divadelní komunisté protestovali.

Přijeli vás podpořit herci z Prahy?

Ano, a mělo to velký význam. Když lidé viděli Jiřího Bartošku, Karla Heřmánka nebo Pavla Nového, hodně na ně dali. Velkou vzpruhou pro nás bylo, když na demonstraci na náměstí přišel reprezentační brankář Luděk Mikloško, a požádal nás, jestli můžeme za sportovce promluvit k lidem.

Vím, že jste jezdili do hutí a továren. Jak vás tam přijímali dělníci?

Chodili za námi lidé z těchto podniků a chtěli, ať tam jdeme říct dělníkům, jaká je situace. Ostrava byla od dění v Praze hodně odříznutá a nedostaly se sem všechny informace.

Jeli jsme třeba do Nové huti a věděli, že to nebude nic lehkého. Hutníci nám dávali najevo, že oni tvrdě pracují a my že jsme nemakačkové, tak co jim máme co vykládat. Nahrála nám jedna věc. Vedení hutě jim totiž sebralo všechna rádia, aby nemohli poslouchat rozhlas po drátě a odřízli je od informací, a to je pořádně nasejřilo. Takže si nás nakonec vyslechli a debatovali s námi.

I stood on a window-ledge about a metre and a half above the ground, somebody held me so I wouldn't fall, I read a declaration, and then we all went to Masaryk Square (which at the time was called People's Militia Square), where people met for demonstrations during the following days. At first it was just small, rather nervous groups, but later the square was completely full.

Ostrava wasn't as revolutionary as Prague...

Here in Ostrava the communists had a very strong position. It was the only city where in the 1970s, actors were sent to prison for performing... We were told (though it wasn't true) that the militia were gathering with truncheons to chase us out of the theatre. So we began a sit-in strike; we had the militia storming the building, we had to agree that we wouldn't put up any leaflets in the theatre windows. But the leaflets appeared there anyway. The theatre had a single copying machine, but it was locked and the people who held the keys were afraid to give them to us. In the end, the head of the theatre showed great courage and lent us the machine, despite protests from his communist colleagues.

Did actors come from Prague to support you?

Yes, and that was a very important step. When people saw renowned figures like Jiří Bartoška, Karel Heřmánek and Pavel Nový, they really took notice. It was also a huge help when the goalkeeper for the national football team Luděk Mikloško asked us to let him speak to the public on behalf of athletes.

I know you visited factories in Ostrava. How were you received by the workers?

People from various factories asked us to come and tell the workers there about the situation. Ostrava was very cut off from Prague, and not all information reached us. We went to the Nová Huť steelworks and we knew we wouldn't have an easy time. The workers made it very clear that they didn't respect our opinions because unlike them, we didn't do proper work. But one thing helped us – the factory management had taken away all the radios so the workers couldn't get any information, and that really annoyed them. So eventually they listened to us and we had a discussion.

Změnilo se po listopadu 1989 divadlo?

Došlo k zajímavé situaci. V roce 1990 bylo jedno, co hrajeme, lidé do divadla prostě nechodili. Začali jsme hrát Havlovy hry, četli jsme Uhdeho texty, ale události se hrnuly dopředu, realita té doby předčila divadlo. Diváci se vrátili až po téměř dvou letech.

Letos je to již 30 let od sametové revoluce. Jak vnímáte Ostravu po těchto třech desetiletích?

Stále vzpomínám na porevoluční euforii, na různé recesistické akce, na bláznivé autorské představení Má želva i na začátky Stodolní ulice, na Černého pavouka a různé hudební kluby. Mrzí mě, že všechno zadusila komerce. Ze Stodolní se stala nalévárna, oblbovárna pro mládež, opět se nejdůležitějšími stávají nařízení, vyhlášky... Jinak ale Ostrava za uplynulých 30 let rozkvetla, za skvělý nápad považuji záchranu Dolní oblasti Vítkovice.

Jsem rád, že můžu žít v téhle době a jsem přesvědčený, že i skalní komunista dnes, kdyby se přenesl do doby před třiceti lety, by měl konflikty s tehdejší režimem. Život v totalitě už si těžko umíme představit.

Did the theatre change after November 1989?

It was an interesting situation. In 1990 it didn't matter what we performed – people had simply stopped going to the theatre. So we started putting on plays and reading texts by former dissidents like Václav Havel or Milan Uhde. It was only after almost two years that people began returning to the theatre.

It's now 30 years since the Velvet Revolution. How has Ostrava changed during that time?

I can still remember the post-revolutionary euphoria – the independent cultural scene was huge fun, and the “Black Spider” club was opened in Stodolní Street, followed by various music clubs. It's a shame that commercialism has changed all that – nowadays Stodolní Street is all about drinking. But essentially Ostrava has blossomed during these three decades.

I'm glad to live in these times, and I'm sure that even convinced communist voters, if transported back 30 or more years, would find themselves in conflict with the regime. Nowadays it's hard to imagine living under totalitarian rule.

Král umírá.
Exit the King.

Vůbec první divadlo, které v Ostravě přestalo hrát, bylo loutkové divadlo, patřící tehdy ještě pod Státní divadlo Ostrava. Druhý den to pořádně schytali v novinách - jak si to představují, děti přijdou a umělci nehrají.

The actors at the puppet theatre were the first to go on strike. On the next day they were very harshly criticized in the newspapers for having disappointed the children by not performing.

Listopad 1989 objektivem Jiřího Kudělky

November 1989 through the lens of Jiří Kudělka

Děni během sametové revoluce v Ostravě zaznamenával fotograf Jiří Kudělka. „Byly to nabitě dny. Společnost se probouzela a lidé po dlouhé době projevovali veřejně své názory. Každý den přinášel mnoho námětů. Snímky jsem večer vyvolal, abychom je mohli s kamarádem umístit ve výloze na náměstí. Denní tisk a televize neinformovaly objektivně. Hektický týden zakončila celostátní generální stávka,“ vzpomínal Jiří Kudělka. Fotografie z listopadu 1989 letos vystavil v Ostravském muzeu. Soubor devíti snímků zastupuje nyní také Ostravu na reprezentativní výstavě v pražském Belvederu, která je do konce roku volně přístupná.

Photographer Jiří Kudělka recorded the events of the Velvet Revolution in Ostrava. He recalls: “Those were hectic days. Society was waking up, and after many years of silence people were publicly voicing their real opinions. I developed the photos in the evening so that a friend and I could put them in a display case in the square. Newspapers and the TV did not provide, and the TV did not provide objective information. That hectic week culminated in a nationwide general strike.” Kudělka’s photographs from November 1989 were displayed at the Ostrava City Museum earlier this year. Now nine of these photos form part of an exhibition at the Belvedere in Prague.

Jiří Kudělka

Narodil se v roce 1952 v Ostravě. Absolvent Vysoké školy báňské pracoval jako matematik-analytik, od roku 1986 po studiích na Institutu výtvarné fotografie působil jako profesionální fotograf. V 80. letech vytvářel cykly „Ostrava všedních dnů“ a „Kradené okamžiky“ a takřka ze dne na den se proslavil fotografiemi z roku 1989 pořízenými z demonstrací v Ostravě. Od poloviny 80. let uspořádal na 20 samostatných autorských výstav u nás i v zahraničí. Po roce 1990 opustil oblast reportážní fotografie a věnuje se výtvarně pojatým snímkům a reklamní fotografii. Po roce 2000 založil v centru města foto a grafické studio, v němž se věnuje komerčním zakázkám.

Jiří Kudělka

Born in Ostrava (1952). After graduating from the city's technical university he worked as a mathematician and analyst. He then studied at the Institute of Artistic Photography, launching a career as a professional photographer in 1986. In the 1980s he created the cycles "Everyday Ostrava" and "Stolen Moments", but it was his photographs of the November 1989 demonstrations in Ostrava that brought him nationwide fame. Since the mid-1980s Kudělka has authored over 20 exhibitions in the Czech Republic and abroad. In the 1990s he moved away from reportage photography to concentrate on artistic genres and advertising. Since the turn of the millennium he has run a commercial photographic and graphic studio in central Ostrava.

Ostrava slaví 30 let sametu

Ostrava celebrates 30 years since the revolution

SAMETOVA!!!
1989 — 2019

Ostrava si v letošním roce připomíná 30. výročí sametové revoluce. Město podpořilo dotacemi 18 subjektů, které připravily vzpomínkové akce, výstavy, besedy, happenings, workshopy, jízdy historických autobusů s výkladem nebo vydání publikací. Samotné město přišlo s projektem SAMETOVA!!! 1989-2019. V jeho rámci zveřejnilo 11 rozhovorů s osobnostmi, které se podílely na událostech roku 1989 anebo se významně podepsaly na životě města v uplynulých 30 letech. Prvním zpovídaným byl zpěvák Jaromír Nohavica. Vídeje s rozhovory a přehled všech akcí k výročí sametové revoluce najdete na webu www.ostrava30.cz.

Den otevřených dveří radnice města Ostravy konaný 28. října bude také spojen s připomínkou sametové revoluce, a to pásmo scének, skečů a vyprávění v podání známých ostravských herců. Lidé svíčkami vytvoří hořící srdce přímo na Prokešově náměstí. Součástí programu je výstava fotografií Jiřího Kudělky z listopadu 1989.

Oslavy 30. výročí sametové revoluce vyvrcholí ve dnech 15. až 18. listopadu na Masarykově náměstí. V prostorném stanu se během čtyř dnů uskuteční besedy, koncerty, veřejná čtení, divadelní přenosy, veřejné filmové projekce, workshopy, koncerty a lidský řetěz, podobný tomu z roku 1989. Do této akce se společně s městem Ostravou zapojilo 30 kulturních a společenských organizací.

This year, Ostrava celebrates 30 years since the Velvet Revolution. The City has provided grants to 18 organizations which will be issuing publications and holding various memorial events, exhibitions, meetings, happenings, workshops and guided tours in a historic bus. The City is also running its own project, entitled VELVET!!! 1989-2019, which includes 11 interviews with people who played a key role in the events of November 1989 or in Ostrava life during the past three decades. The first interviewee was singer-songwriter Jaromír Nohavica. Videos of the interviews and listings of all the events can be found at www.ostrava30.cz.

The Open Day at Ostrava's city hall on 28 October will also commemorate the Velvet Revolution with a range of sketches, dramatizations and other performances by renowned Ostrava actors. Candles will be arranged in the shape of a heart in the square outside the city hall, and there will also be an exhibition of Jiří Kudělka's photographs capturing the revolutionary events.

The celebrations will culminate on 15–18 November in the central square (Masarykovo náměstí). A large marquee will be the venue for concerts, public readings, theatre performances, film screenings, workshops, concerts, and a human chain similar to the one the demonstrators created in 1989. This event will feature 30 cultural and community organizations.

Jaromír Nohavica vzpomíná na rok 1989.
Jaromír Nohavica remembers the events of 1989.

Jubileum Technické univerzity

A milestone for the technical university

Císař František Josef I. založil v Příbrami 23. ledna roku 1849 montánní učiliště, čímž se začala psát dnes již 170letá historie významné vzdělávací instituce, kterou dnes známe jako Vysokou školu báňskou – Technickou univerzitu v Ostravě.

Učiliště bylo o šest let později povýšeno na Báňskou akademii a o 30 let později získává vysokoškolský statut. Název Vysoká škola báňská se poprvé objevuje roku 1904. Dekretem prezidenta Edvarda Beneše z 8. září 1945 byla škola přesunuta z Příbrami do Moravské Ostravy, kde zažila a stále zažívá svůj největší rozvoj.

V současnosti škola směřuje mezi přední české a evropské univerzity nabízející technické a ekonomické vzdělání, produkující aplikovaný i základní výzkum a zajišťující odborný poradenský, konzultační a expertizní servis průmyslu, bankovnímu i podnikatelskému sektoru včetně nabídky celoživotního vzdělání. Univerzita také spolupracuje s řadou českých a zahraničních univerzit a s firmami. Má sedm fakult, na nichž studuje téměř 12 tisíc studentů.

On 23 January 1849 Emperor Franz Joseph I established a mining college in the Bohemian town of Příbram, launching the history of an institution that later became Ostrava's VŠB Technical University. This year the university celebrates its 170th birthday.

Six years after its foundation, the mining college became an academy, and thirty years later it was granted university status. The university's current name – Vysoká škola báňská, meaning “mining university” – was first used in 1904. In 1945 the university was relocated to Ostrava by presidential decree, and it grew and prospered in its new home.

Currently the university ranks among the top technical and economic universities in the Czech Republic and Europe. It carries out both basic and applied research, as well as providing expert consultancy to industry, banking institutions and other businesses. It is also a leading provider of lifelong learning, and it collaborates closely with many partner universities and companies throughout the world. The university has seven faculties and almost 12 000 students.

Landscape festival přinesl do Ostravy nápadité instalace

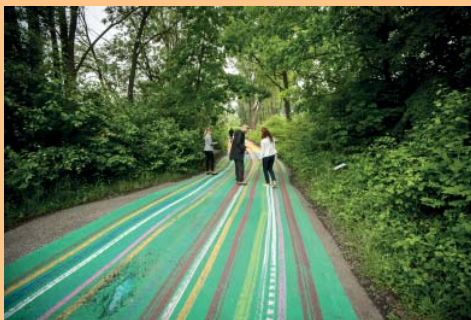

Prokešovo náměstí s trávou a bylinami v sedmi stech květináčích.
Grasses and plants in 700 flowerpots outside Ostrava's city hall.

Instalace z přepravků na pivovarském dvoře.
An installation made of crates at the brewery.

Landscape Festival brought inventive ideas to Ostrava's public spaces

Barevný chodník vedl návštěvníky na festival Colours of Ostrava.

A coloured walkway led visitors to the Colours of Ostrava music festival.

V Ostravě se letos od května do října konal vůbec poprvé Landscape festival. Zvyšuje povědomí o krajinářské architektuře ve vztahu k současné architektuře obecně, umění a veřejnému prostoru. Ostravský festival se snažil propojit historické centrum s Dolní oblastí Vítkovice. Trasa s uměleckými instalacemi vedla tak, aby upozornila na aktuální bariéry města, ale také ověřila nová pěší a cyklistická propojení.

Architekti, čeští i zahraniční odborníci a studenti vytvořili na území města 30 instalací a uměleckých intervencí. Záměrně je umístili na méně frekventovaná i neudržovaná místa, aby upozornili na možnou změnu. Oživilo tak několik zapomenutých

This year, Ostrava hosted the Landscape Festival for the first time. Lasting from May to October, this open-air festival aimed to raise public awareness of landscape architecture as well as architecture in general, art, and public space. One of the festival's objectives was to create a stronger connection between the historic city centre and the Lower Vítkovice complex. The route, lined with artists' installations, aimed to highlight current barriers to movement within the city, as well as trialling new pedestrian and cycle routes. Architects, experts and students from the Czech Republic and abroad created 30 installations and artistic interventions at various locations in Ostrava. They deliberately chose locations that were less

míst. Například zahradu Městské nemocnice Ostrava a blízký sad Dr. Milady Horákové propojilo hned několik instalací. Mezi neprůchodným plotem parku a nemocničním areálem vznikla vyvýšená lávka spojující obě dříve neprůchodná místa. Kousek dále od této bariéry rozkvetl Záhon Ostravy poskládaný z rostlin jednotlivých obvodů, a Velká stěna Jakuba Černého, který se nechal inspirovat velkou čínskou zdí. Zapomenuté krematorium zase upozornilo na nedávnou minulost místa, kde stálo kubistické krematorium.

V Malých Bazalech si zájemci mohli zahrát fotbal, naproti přes Pasáž velkoměsta se chodec dostal do malého parčíku vedle Domu umění k instalaci Benedikta Tolara Ne-stabil. Kdo se letos vydal na hudební festival Colours of Ostrava pěšky od nádraží Ostrava-střed, prošel se po Jantarové stezce a viděl barevnou zastávku a chodník ve stejném designu s názvem Komunikační vrstvy od Patrika Hábla.

Na propojení města s přírodou upozornila na Prokešově náměstí před novou radnicí instalace se 700 osázenými květináči a nevyužívaný prostor před městskými jatkami okrášlilo Forum arborum. Toto místo během léta na chvíli rozkvetlo červení vlčích máků.

well-known and often undermaintained, helping to revitalize these half-forgotten spots. One such location was a path leading from the gardens of the City Hospital to the nearby park, which became the site of several installations. A footbridge was built across the fence separating the hospital complex from the park, creating a new connection between previously unconnected spaces. Not far away there was a flowerbed featuring plants from all of Ostrava's municipal districts, as well as Jakub Černý's "Great Wall", inspired by the Great Wall of China. Other installations included a commemoration of Ostrava's Cubist "Forgotten Crematorium", a small football pitch mimicking the iconic Bazaly stadium, and Benedikt Tolar's inventive installation "Un-Stable". On the route from the central railway station to the Colours of Ostrava festival was Patrik Hábl's brightly-coloured walkway "Communicating Layers".

Outside Ostrava's city hall, 700 flowerpots were installed containing grasses and plants highlighting the interconnection of the city and nature, and the unused space outside the historic city slaughterhouse became the site of a beautiful display called "Forum arborum", which during the summer glowed with the bright red flowers of poppies.

Připomínka zaniklého krematoria.

Commemorating a now-demolished crematorium.

Nestabilní Nestabil.

The installation "Un-Stable".

**Město pulzuje skrytým
životem zvířat**

**The secret lives of the
city's animals**

Přes dlouhotrvající průmyslovou činnost, která v minulosti vedla i ke značné devastaci přírodního prostředí, najdeme v Ostravě překvapivě pestrý život. Vzhledem ke značné chemizaci ve venkovské krajině totiž některé druhy najdou útočiště spíše ve městě než ve volné krajině.

„Nikoho už dnes nepřekvapí, že přímo na sídlištích se obyvatelé stále častěji setkávají se zajíci polními, veverkami i ježky. A to navzdory tomu, že řada z nich často skončí pod koly automobilů,“ uvedl zoolog Otakar Závalský. Mláďata zajíců, pokud jsou nalezena dětmi, jsou přes veškerá varování neustále zcela zbytečně donášena do záchranné stanice. Zejména v zimě může sídliště navštívit z přilehlých lesků i srnčí zvěř. V okrajových částech Ostravy jsou zcela běžné kuny skalní i lesní, lišky obecné a jezevci lesní. V letech, kdy se rozmnoží polní i lesní hlodavci pak potkáváme lasice hranostaje i lasice kolčavy. Větší řeky protékající městem, například Opava a Odra, jsou již po mnoho let domovem bobrů i vyder.

V parkových porostech města, a to i v centrálních částech, skrytě hnízdí malí dravci živící se ptáky – krahujci obecní. Ty mohou obyvatelé vidět také zejména v zimě u ptačích krmítek, kde se pokoušejí ulovit kosy, vrabce, sýkory, pěnkavy, zvonky, ale třeba i hrdličky anebo městské holuby. Zapomenout nemůžeme ani na brhlíky lesní, drozdy zpěvné a v poslední době i lejsky bělokrké. Na římsách, oknech a balkonech vysokých budov hnízdí poštolka obecná. „U vodních ploch se můžeme setkat s naším nejhojnějším plazem užovkou obojkovou, najdeme tu však i vzácnější ropuchu zelenou,“ připomenul Otakar Závalský.

Také třída hmyzu je zde překvapivě zastoupena i vzácnějšími a chráněnými druhy. Nápadného samečka nosorožika kapucínka najdeme pouze tam, kde má k dispozici dřevní odpad (ať už přírodní nebo průmyslový), ve kterém se vyvíjejí jeho velké larvy. Tam, kde nejsou koseny městské trávníky příliš často, se vyvíjejí i vzácné druhy motýlů, např. modrásci, ale i babočky a otakárci. Všude u vodních ploch se můžeme potěšit pohledem na krásné vážky. Těch bylo zjištěno jen v ostravské zoo 22 druhů, některé velmi vzácné. To je skutečně nepatrný výčet druhů, které můžeme běžně nebo méně často ve městě pozorovat. Stačí mít oči otevřené a věnovat jim trochu pozornosti.

Although Ostrava's history as a centre of heavy industry had a devastating effect on the natural environment, today the city shelters a surprisingly diverse range of wildlife. The widespread use of chemicals in agriculture means that the city offers better conditions for some species than the countryside.

Zoologist Otakar Závalský gives some examples: “Nowadays city-dwellers are not surprised to see hares, squirrels and hedgehogs living among them – even though some of these animals are killed by cars.” When children find young hares in urban locations, they often take the animals to rescue centres, but this is absolutely unnecessary. In the winter, deer can often be seen in forested areas on the edges of the city. Other animals that are entirely at home in Ostrava's outskirts include pine martens and beech martens, foxes, and badgers. In years when populations of field and forest rodents are high, we can see stoats and weasels. Ostrava's larger rivers (particularly the Opava and Odra) have been home to beavers and otters for many years.

Parks throughout Ostrava offer an ideal habitat for sparrow-hawks – birds of prey which feed on smaller birds. They can also be seen in winter at bird feeding tables, where they hunt sparrows, blackbirds, chaffinches, greenfinches, doves and pigeons. Other bird species thriving in Ostrava include nuthatches, thrushes, and in recent years also collared flycatchers. Kestrels can be found nesting on window-ledges and balconies. There are also reptiles and amphibians, as Otakar Závalský explains: “We can see grass snakes – the most common Czech snake – near bodies of water, but we can also see rarer species like the European green toad.”

Surprisingly, some of Ostrava's insects are rare or protected species. The rhinoceros beetle can typically be seen in areas where there is wood debris from homes or industrial sites, which provides ideal conditions for its larvae to grow. Where grass is not cut regularly, we can also see rare gossamer-winged butterflies, swallowtail butterflies and more. Beautiful dragonflies can be spotted near water – in fact, there are 22 dragonfly species living at Ostrava's zoo, some of them very rare. And this is only a small selection of the many species that we can see throughout the city.

Liška obecná zcela bez zábran loví v zahradě králíka.

A fox openly hunting a rabbit in an urban garden.

Srnc procházející se v okrajových částech města není nic neobvyklého.

Deer are a common sight in Ostrava's outskirts.

V Ostravě najdeme i vzácného nosorožika kapucínka.

The rare rhinoceros beetle can be found in Ostrava.

Hlavní složkou vysílání byly kabarety, skeče, hříčky a anekdoty

Před 90 lety začal vysílat ostravský rozhlas

Hasičská zbrojnice na Denisově (dnešním Smetanově) náměstí s prvním studiem ostravské rozhlasové stanice v 1. poschodí. Velký zájem posluchačů vyvolávaly rozhlasové reportáže z fotbalových utkání.

The fire station at what is now Smetanovo náměstí – the home of Ostrava's first radio studio (on the first floor). Radio reports from football matches proved hugely popular with listeners in the city.

Musical cabarets, sketches, dramatized anecdotes and similar programmes

Ninety years of radio in Ostrava

Český rozhlas Ostrava slaví letos 90. výročí. V Ostravě se na začátku roku 1929 začalo se stavbou rozhlasu. Vítkovické železářny montovaly vysílací věže a ve Svinově se připravovalo místo pro jejich vztyčení. Dnes je v tom kus nostalgie, štíhlé stožáry jsou jen technická památka. Provoz je drahý, signál nekvalitní, výhoda ale je, že si vysílače ze Svinova mohou naladit ve vzdálených a zapadlých vesnicích. Ale v roce 1929 to byl pro Ostravu zázrak techniky.

Rozhlasové vysílání se v Ostravě připravovalo velmi těžce, úřady v Praze byly skeptické, obávaly se, že málo vzdělaní lidé v ocelovém městě nebudou pořady poslouchat, když většinou sedí v hospodách. Hlavním argumentem pro stavbu rozhlasu bylo, že se tím podpoří zdejší menšina na Hlučínsku a Těšínsku. Ostrava dostala na stavbu vysílače milion korun.

Vysílání začalo v horních místnostech hasičské zbrojnice na Denisově náměstí (dnes Smetanovo). Stanice měla simultánní připojení, mohla z Brna nebo Prahy přijímat kulturní pořady, ale také je dodávat. Nieméně se vše vysílalo živě.

V roce 1935 firma Kolář a Rubý provedla adaptaci budovy v tehdejší Hvězdoslavově ulici (dnes Dr. Šmerala), kam se ostravské studio v roce 1936 přestěhovalo.

This year the Ostrava studio of Czech Radio is celebrating its 90th birthday. The studio dates back to 1929, when the Vítkovice ironworks built transmission towers in the Svinov district. Although the technology is now outdated, one of these slim towers is still broadcasting today. Despite being expensive to operate and maintain, and despite the poor-quality signal, the tower is able to transmit a signal that reaches isolated villages far away from the city. Of course, in 1929 this was state-of-the-art technology, and in fact it was a battle to create a radio studio in Ostrava at all. The authorities in Prague thought that the largely uneducated population of this industrial city would not listen to the radio, preferring to spend their time sitting in pubs. The main argument in favour of the new studio was that it would support the minority Czech-speaking communities in the nearby Hlučín and Těšín regions. In the end, Ostrava received one million crowns to fund its new studio.

The first broadcast was made from the first floor of a fire station at what is now Smetanovo náměstí. The studio not only received cultural programmes from Prague and Brno; it also broadcast its own programmes (all live). In 1935 a building in Dr. Šmerala Street was adapted to create a permanent home for the studio – and it is still based there today.

Sopranistka Marie Vojtková, členka Národního divadla moravskoslezského za rozhlasovým mikrofonem.

The soprano Marie Vojtková, a member of the National Moravian-Silesian Theatre, at a radio microphone.

Haló - radio Moravská Ostrava.

První vysílání radiové stanice v Mor. Ostravě. — Bezvadný průběh programu.

—vk— Včera večer o 19. hodině zahájila radiová vysílací stanice v Moravské Ostravě své pravidelné vysílání. Celkový program byl velmi dobře slyšen v celém kraji, jak nám bylo telefonicky sděleno a posluchovalo jej velké množství příznivců a milovníků radia. Program byl velmi pečlivě sestaven a jsa prvním programem radjové vysílací stanice v Moravské Ostravě, působil zcela milým dojmem pro ty, kteří se zájmem poslouchali. Po zábavném koncertu orchestru Radiožurnálu, jehož dirigentem je kapelník p. Tvrdý, zajímala přednáška profesora Tlapáka »Význam sebevzdělání a možnost vzdělání se v našem kraji.« Po přednášce o 20. hodině byl vysílán koncert sólistů. Paní Štěpánová-Kubátová, členka Národního divadla moravskoslezského, přednesla Novákův cyklus písní »Údolí nového království« p.

Bursík, člen orchestru Radiožurnálu, řadu koncertních čísel pro flétnu s průvodem klavíru, a pan Talman, člen opery Národního divadla moravskoslezského, Straussový »Písně«. Nato následoval koncert orchestru Radiožurnálu »Večer české hudby« o 22. hodině pak soudobý rozhlas z Prahy a o 22.15 hod. byl ohlášeno pořadí příštího dne, čímž veřejný první vysílání ostravské stanice bylo skončeno.

Uvážíme-li, že včera poslouchala naše radio nejen celá Moravská Ostrava, ale celá republika a i přátelé rozhlasu v cizích státech, jsme nemálo hrdi na náš rozhlas, který se ihned na po prvé uvedl skvěle. Moravská Ostrava stala se během jednoho večera středem všeobecného zájmu a postavila se tím do řad skutečných velkoměst.

Karikatura tanečního orchestru.

A caricature of a dance orchestra.

Dnešní budova Českého rozhlasu Ostrava. Today's Czech Radio studio in Ostrava.

Článek o zahájení rozhlasového vysílání, Moravskoslezský deník 2. 7. 1929.
A local newspaper report on the launch of radio broadcasting, 2 July 1929.

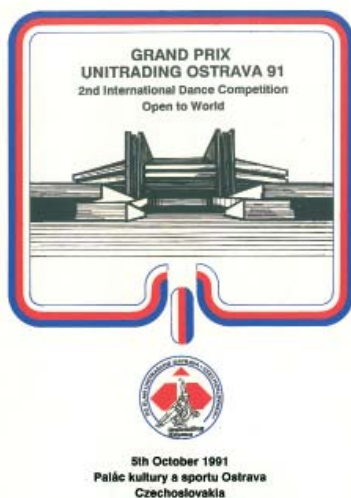
Ostrava je mezinárodním centrem tanečního sportu

Ostrava – DanceSport international centre

Scéně taneční Grand Prix 1991 dominovala silueta Boeingu.

The stage at the Grand Prix 1991 was dominated by a silhouette of a Boeing.

Pozvánka na legendární Grand Prix 1991.
Invitation to the legendary Grand Prix 1991.

Historie tance sahá v Ostravě až do 19. století. Největší rozmach ale nastal po roce 1989, kdy se v Ostravě konaly nejprestižnější světové soutěže. O jejich konání se zasloužil Václav Klečka, který je zároveň zakladatelem populární Taneční ligy.

Zajímavostí je, že Mezinárodní olympijský výbor registruje taneční sport jako jeden z 32 olympijských sportů, byť na program olympijských her se zatím nedostal.

Sametová revoluce v roce 1989 otevřela dveře do světa. Díky tomu se v Ostravě v letech 1990 až 1992 uskutečnila mezinárodní soutěž Grand Prix Czechoslovakia/Grand Prix Unitrading Ostrava. Dokumentární snímek z roku 1991 získal stříbrnou medaili na Mezinárodním festivalu filmu a videa v New Yorku a referenční kazeta z Grand Prix 1991 je uložena v centrálních knihovnách v New Yorku, Velké Británii, Austrálii a Singapuru. A v čem byla taneční soutěž v roce 1991 tak výjimečná? „Vymyslel jsem pro soutěž příběh, který se odehrával v leta-

The history of dance in Ostrava dates back to the 19th century. But dance has really come to the forefront of the city's life in the past 30 years, when Ostrava has hosted some of the world's top dance events – largely thanks to Václav Klečka, the founder of the popular Dance League.

The International Olympic Committee lists dance among the 32 Olympic sports, even though it has not yet featured at the Olympic Games.

The Velvet Revolution of 1989 opened the doors of the Czech Republic to the world, enabling Ostrava to host the international Grand Prix Czechoslovakia in 1990–92. A documentary from the 1991 Grand Prix won the silver medal at the New York International Film and Video Festival, and the master cassettes from the event are held at central libraries in New York, the UK, Australia and Singapore. So what made the 1991 Grand Prix in Ostrava so unique? Václav Klečka recalls: “I created a fictional story for

Každá taneční soutěž je zážitkem pro diváky i tanečníky.

Dance competitions are an unforgettable experience for dancers and audiences.

dle na trase Ostrava – New York. Proto byla na pódiu postavena silueta Boeingu a silueta Manhattanu. Přizval jsem ke spolupráci režiséra a moderátory z USA,“ vzpomínal Václav Klečka. Partnerem projektu se stalo americké velvyslanectví. Do Ostravy přijelo 300 tanečních párů z 30 zemí včetně dvou nejlepších profesionálních párů světa, které získaly 25 titulů mistrů světa.

Zásluhou Václava Klečky se v Ostravě v roce 1993 uskutečnil vůbec poprvé na našem území Světový pohár v latinskoamerických tancích. Ve městě začaly poté vznikat taneční kluby. Ještě předtím byla v Ostravě založena Taneční liga, která v roce 2019 pokračují již 28. ročníkem.

František Davídek a Vlastimil Švrček založili v roce 2000 soutěž Czech Dance Open, která je odborníky zařazena do pěti nejlepších tanečních projektů na světě. V rámci soutěže se v Ostravě pětkrát uskutečnilo mistrovství světa v tanečním sportu.

Ostrava je také pořadatelským městem mistrovství České republiky v tancích, taneční ligy, národních a regionálních tanečních soutěží.

V Ostravě dlouhodobě působí pět tanečních klubů a za posledních 30 let se ostravské páry staly 24x mistry republiky v latinskoamerických tancích.

the event – it took place in a plane on a flight from Ostrava to New York. There were silhouettes of a Boeing and the Manhattan skyline on the stage, and I invited an American director and American presenters.”

The U.S. embassy in Prague was a partner of Klečka’s project. Ostrava welcomed 300 dance pairs from 30 countries, including the two leading professional pairs in the world, with 25 world championship gold medals between them.

In 1993, also thanks to Václav Klečka, Ostrava became the first Czech city to host the International Latin American Dance Championships. Dance clubs began to spring up in the city. Ostrava’s Dance League (another project by Václav Klečka) is now in its 28th year.

In 2000 František Davídek and Vlastimil Švrček started a new competition, the Czech Dance Open, which experts have ranked among the five best dance projects in the world. Ostrava has now hosted the World Dance Championships five times.

Ostrava also hosts the Czech Republic Dance Championship, the Dance League, plus a range of other national and regional competitions. The city has five long-established dance clubs, and in the past three decades pairs from Ostrava have won the Czech Latin Dance Championship 24 times.

Do Ostravy se sjeli nejlepší tanečníci světa.

The world’s top dancers regularly come to Ostrava.

Václav Klečka předává ceny.

Václav Klečka presenting prizes.

V Ostravě se zrodila taneční liga.

Ostrava is the birthplace of the Dance League.

Sportovní vrcholy roku 2019

Highlights of the sporting year 2019

Parahokejisté sváděli tvrdé souboje na ostravském šampionátu.

The World Para Ice Hockey Championships were breathtakingly exciting.

Mistrovství světa v parahokeji, jaké v historii tohoto sportu nemá obdoby, uspořádala Ostrava na přelomu dubna a května. Ostravský šampionát měl největší návštěvnost na jeden zápas. A tento rekord fandové překonali několikrát, protože několik zápasů navštívilo 8600 diváků. Tolik fandů se nepřišlo podívat ani na finálový zápas na paralympiádě. Zápasy přenášela Česká televize, přímé přenosy šly do zámoří a záběry z ostravského mistrovství se dokonce promítaly v přestávkách zápasů zámořské

In April and May Ostrava hosted the World Para Ice Hockey Championships. This year's championships were the most successful in the sport's history, with attendances breaking the all-time record on several occasions. Some games were completely sold out, with 8600 spectators – a higher attendance than for the final match in the Paralympic Games. The matches were broadcast by Czech Television to an international audience, with highlights regularly shown during the breaks in NHL games. The atmosphere

NHL. Atmosféra v Ostravě byla bouřlivější než v nejlepší hokejové soutěži světa. A také online streamy zápasů viděli lidé ve 131 zemích světa.

Titul z Ostravy si odvezli Američané. Čeští parahokejisté se probili mezi čtyři nejlepší týmy planety, na medaili však nedosáhli. Smutek zahrnuli diváci. Dvacetiminutovým potleskem vestoje po závěrečném zápase o třetí místo dojali většinu hráčů. Medaile se ale přece jen dočkali. Primátor Ostravy Tomáš Macura je pozval na hudební festival Colours of Ostrava a diskuzní fórum Meltingpot, které se konalo v rámci festivalu. Uspořádal pro ně setkání nazvané Hold českému parahokeji a v zaplněné aule Gong jim s náměstkyní pro školství a sport Andreou Hoffmannovou předal pamětní medaile.

Lehkoatletický mítink Zlatá tretra opět předvedl divákům největší světová atletická esa. Bahamská sprinterka Shaunae Millerová-Uibová překonala světový rekord na netradiční 300metrové trati výkonem 34,41 vteřiny. Ruská výškařka Maria Lasitskeneová atakovala 22 let starý světový rekord 209 cm a její pokusy na 210 cm byly hodně nadějně, i když laťka nakonec odolala. Nejlepší výkon v historii Zlaté tretry zaznamenali tyčkař Sam Kendricks (593 cm) a v koulař Tom Walsh (22,27 m).

U Trojhalí odstartovala 15. srpna cyklistická Czech Tour časovkou týmů. Diváci fandili českým závodníkům ze stáje Elkov-Author, kteří v jízdě na čas obsadili skvělé druhé místo. Zájem fandů se soustředil na týmy, které ještě nedávno soupeřily na legendární Tour de France. Jen v dresech stáje Mitchelton-Scott se představili vítěz etapy z Tour de France a pozdější celkový vítěz Czech Tour Daryl Impey, dvojnásobný stříbrný olympijský medailista Michael Hepburn anebo juniorský mistr světa a čtyřnásobný medailista z mistrovství světa dospělých Luke Durbridge.

Sportovní dění v Ostravě završí na přelomu roku juniorské mistrovství světa dvacetiletých v hokeji. Tento šampionát je v zahraničí považován za jeden z nejprestižnějších hokejových turnajů a skauti týmů z NHL jej hodnotí jako důležitější než mistrovství světa dospělých. Šampionát začíná 26. prosince, základní skupiny se konají v Ostravě a Třinci, semifinále a finále uvidí fanoušci v Ostravar Aréně.

in Ostrava's arena was more passionate than in the world's top ice hockey leagues, and the games were streamed online to fans in 131 countries all over the world. The gold medal went to the American team. The Czech team progressed to the last four, but did not manage to win the bronze. Even so, the spectators were not downhearted, treating their heroes to a 20-minute standing ovation after the third-place playoff game. And in the end the Czech team did receive medals – Ostrava's Mayor Tomáš Macura invited them to the Meltingpot discussion forum at the Colours of Ostrava music festival, where a packed Gong auditorium saw Deputy Mayor Andrea Hoffmannová present the athletes with commemorative medals as a tribute to their outstanding achievement.

The Golden Spike athletics meeting once again showcased the world's top athletes to Ostrava's passionate fans. Bahamian sprinter Shaunae Miller-Uibo broke the world record for the 300 metres, posting a time of 34.41 seconds. Russian high jumper Mariya Lasitskene set out to conquer the 22-year-old world record of 209 cm – and although her attempts at 210 cm looked very hopeful, ultimately her goal eluded her. Pole-vaulter Sam Kendricks (593 cm) and shot-putter Tom Walsh (22.27 m) both achieved personal bests.

On 15 August the Karolina Triple Hall was the starting point of the team time trial for the Czech Tour, the premier national cycling event. The Elkov-Author team finished in an excellent second place, and spectators also had the opportunity to see riders who had recently competed in the legendary Tour de France – including Daryl Impey from the Mitchelton-Scott team (who went on to win the Czech Tour), the winner of two Olympic silver medals Michael Hepburn, and the junior world champion and four-times adult world championship medallist Luke Durbridge.

Ostrava's sporting year will culminate in December and January with the IIHF World Junior Championship – one of the world's most prestigious ice hockey tournaments, which NHL scouts consider even more important than the adult world championship. The event begins on 26 December. The group stages will be held in Ostrava and Třinec, and the Ostravar Arena will host the semi-finals and the final match.

Radost z medaile, kterou parahokejistům věnoval ostravský primátor.

The Czech para ice hockey team were delighted to receive a medal from Ostrava's Mayor.

Ostrava uvítá na přelomu roku prestižní mistrovství světa dvacetiletých v hokeji.

At the end of the year Ostrava will host the IIHF World Junior Championship.

Ostravská zoo chrání přírodu po celém světě

Ostrava's zoo helps to protect nature all over the world

Eroze půdy na Madagaskaru.

Soil erosion in Madagascar.

Gree-Books - ekoaktivita pro děti.

Green Books - eco-activities for children.

Posláním novodobých moderních zoologických zahrad již dávno není jen chov co největšího množství atraktivních exotických zvířat. V posledních letech se aktivně zapojují do ochrany ohrožených druhů zvířat a přírody vůbec. V chovech převažují zvířata, kterým hrozí vyhnutí nebo jsou ohrožená. Zoo tak přispívají k ochraně biologické rozmanitosti a pomáhají uchovat vzácná zvířata pro příští generace.

Jak konkrétně probíhá ochrana přírody v Zoo Ostrava? Hned několika způsoby: Podílí se na záchraně ohrožených druhů zvířat jejich chovem a odchovem v areálu zoo (tzv. ex situ projekty), a udržuje tak záložní populace ohrožených

In today's world, the role of zoos is no longer just to keep as many attractive exotic animals as possible. In recent years zoos have become increasingly active in conservation, protecting endangered species and nature in general. Zoo breeding programmes focus on animals that are at risk of extinction, helping to protect biodiversity and ensuring that rare animals are conserved for future generations.

Ostrava's zoo is no exception, and it is involved in a number of conservation activities. It helps to protect endangered species by breeding and keeping them at the zoo itself (known as ex situ projects), thus creating a backup population in human care. It also takes young animals that have been

druhů v lidské péči. Další možností pomoci je vypouštět do přírody přirozeně odchovaná mláďata. Tím dojde k posílení divoké populace těchto druhů, případně k její obnově (tzv. repatriační projekty). Zoo je zároveň zapojena i do ochrany přírody, která probíhá často tisíce kilometrů daleko, přímo v místě výskytu daného druhu (tzv. in situ projekty).

Ochranářské in situ projekty ostravské zoologické zahrady probíhají v různých koutech světa – v Indonésii, ve Vietnamu, na Madagaskaru, v Senegal, v Mexiku, ale také v Evropě – a samozřejmě i v České republice. Společně se zoo se na záchraně ohrožených zvířat a ochraně jejich přirozeného prostředí podílejí několik let i všichni její návštěvníci, a to prostřednictvím programu „Koruna ze vstupu“. Do tohoto mezinárodního systému podpory je ostravská zoo zapojena od konce roku 2015. Za tuto dobu se podařilo podpořit celkem 15 ochranářských projektů, mezi něž byla rozdělena částka přes 1,5 milionu korun.

Významným in situ projektem je Biodiverzita v Zoo Ostrava. Tento projekt uskutečňuje zoo přímo ve svém areálu. Většinou se jedná o poměrně jednoduchá opatření, avšak s dalekosáhlým významem pro řadu organismů. Mnohá z nich jsou i na návštěvnických trasách, aby lidé viděli, jak jednoduše každý z nás může přispět k ochraně okolního prostředí. V následujícím roce zoo podpoří záchranné programy dvojnásobnou částkou, jelikož ostravští zastupitelé schválili navýšení příspěvku na záchranné programy na dvě koruny z každého vstupu.

Orangutan.
An orangutan.

naturally reared at the zoo, and releases them into the wild (known as repatriation projects); this boosts existing wild populations or creates new populations. The zoo is also involved in conservation projects thousands of kilometres away, in the natural habitats of endangered species (in situ projects).

Ostrava's zoo runs in situ projects at various locations throughout the world – Indonesia, Vietnam, Madagascar, Senegal, Mexico, and European countries (including the Czech Republic). For several years, all visitors to the zoo have also been helping to support these conservation efforts via a programme which donates 1 CZK from every ticket sold to support in situ projects. This programme is part of an international system which Ostrava's zoo joined at the end of 2015. Since then, a sum totalling over 1.5 million CZK has been collected via the scheme to help support 15 separate conservation projects.

One of the most important in situ projects is called “Biodiversity at Ostrava Zoo”, and it is based at the zoo itself. Most of the measures introduced as part of the project are quite simple, but they have a major positive impact on a large number of organisms. Information is displayed on panels along the main visitor routes, so everybody can see how simple it is for each of us to contribute to nature conservation.

Next year the zoo plans to double the amount of funding for its conservation programmes; the City of Ostrava has approved a programme donating 2 CZK from the price of each ticket.

Záchranné a rehabilitační centrum Kukang.
The Kukang rescue and rehabilitation centre.

Doposud podpořené projekty

1. Ochrana outloňů váhavých
2. Záchrana ohrožené antilopy Derbyho
3. Záchrana ohroženého langura indočínského
4. Ochrana gibbona stříbrného v centrální Jávě
5. Ochrana Annamského pohoří na hranici Laosu a Vietnamu s cílem zachránit saolu před vyhubením
6. Ochrana mořských želv kožatek velkých
7. Záchrana ohroženého lemura Sclaterova
8. Prevence vyhubení orangutana sumaterského
9. Poskytování dětských knih v indonéském jazyce o přírodě
10. Ochrana a obnova populací supů v Evropě
11. Repatriace a ochrana kriticky ohrožených ryb gudej v Mexiku
12. Záchrana kriticky ohrožených primátů ve Vietnamu
13. Projekt třídění odpadu – redukce znečištění v blízkosti národního parku Gunung Leuser v Indonésii
14. Výzkum a ochrana sojkovce dvoubarvého na Sumatře
15. Záchrana mořských žel na Borneu – ochrana líhnišť

Projects supported so far

1. Conservation of the Sunda slow loris
2. Conservation of the endangered giant eland
3. Conservation of the endangered Tonkin snub-nosed monkey
4. Conservation of the silvery gibbon in central Java
5. Conservation of the Annamite Range on the Laos-Vietnam border to save the saola from extinction
6. Conservation of the leatherback sea turtle
7. Rescue of the critically endangered Sclater's lemur
8. Prevention of the extinction of the Sumatran orangutan
9. Distribution of Indonesian children's books about nature
10. Protection and restoration of the European vulture population
11. Repatriation and conservation of endangered goodeid fish in Mexico
12. Rescue of endangered primates in Vietnam
13. Waste sorting project – reducing pollution near the Gunung Leuser national park in Indonesia
14. Research and conservation of the Sumatran laughingthrush
15. Rescue of sea turtles in Borneo

Kalendář pomůže nemocným dětem

Calendar to raise money for sick children

Policisté kontrolují fanoušky Baníku.
Police officers checking football fans.

Ostravský fotograf Boris Renner vydal retro kalendář na rok 2020 nazvaný *Dřisty z klepača*. Vydal jej k 30. výročí sametové revoluce. Společně s manželkou vymysleli obrazy z dob reálného socialismu a nafotili je s dobrovolníky v dobovém oblečení. Každá fotografie má svůj příběh. „Jedná se o situace, které si pamatujeme z dětství, například frontu na ovoce, oslavu Mezinárodního dne žen, prvomájový průvod, vojenské cvičení, dovolenou v kempu nebo fanoušky Baníku,“ popsal Boris Renner s tím, že kalendář je apolitický a má vyvolávat vzpomínky z dětských let.

Kalendář je k dostání v pobočkách ostravských infocenter. Celý výtěžek z prodeje kalendáře získá Asociace rodičů dětí s mozkovou obrnou – konkrétně ostravské centrum Arcada. Pomůže tak uhradit rehabilitace dětí po mozkové obrně, která je u nás sice dostupná, avšak zdravotní pojišťovny ji stále ještě nehradí.

Ostrava photographer Boris Renner has published a retro calendar for 2020 to mark 30 years since the 1989 Velvet Revolution. Renner and his wife thought up typical everyday scenes from the communist era and photographed them with volunteers. Each photograph has its own story: “They are situations that I remember from childhood – a queue to buy fruit, celebrations of International Women’s Day, or football fans from Baník Ostrava.” The calendar does not attempt to make a political statement, but rather to evoke childhood memories.

It is available to buy at the branches of Ostrava’s Infocentre. All the money from the sales will go to Ostrava’s Arcada centre, part of the Association of Parents of Children with Cerebral Palsy. It will be used to fund rehabilitation programmes for children; although such treatment is available in the Czech Republic, health insurance companies do not yet fund it.

Titulní list kalendáře.
The title page of the calendar.

Z Landeku až do Beskyd

From Landek to the mountains

Je libo si po práci vyjet na kole? Co takhle rovnou navštívit národní přírodní památku, která dýchá historií? Už pravěcí lidé si zde ověřili užitečnost uhlí. O mnoho let později tu vznikla jedna z prvních ostravských šachet – Důl Anselm. Největší hornickou expozici v Česku naleznete právě zde – v areálu Landek Park. Prohlédnete si sbírky staré důlní a záchranné techniky, důlní lampy, nadzemní a podzemní expozice a faráni do bývalého dolu Anselm. Landek je prostě krásné místo, kde strávíte krásný den společně s přáteli nebo rodinou. A kdybyste se chtěli pořádně projet, tak šlápněte do pedálů a vydejte se z Landeku až do Beskyd po krásné cyklostezce vedoucí kolem řeky Ostravice.

If you fancy a bike trip to discover what Ostrava has to offer, why not visit Landek – a beautiful natural heritage site that lives and breathes the city's proud history of coal-mining? Way back in prehistoric times, people at this unique place were using coal to make fire. Much later, Landek became the site of one of Ostrava's first coal mines. Today there is a fascinating museum of mining at the Landek Park complex, where you can see machinery and equipment as well as going underground into the old mine tunnels – a perfect place to spend a day with friends or family. And if you fancy a longer trip, there's a beautiful cycle route running from Landek all the way along the Ostravice River to the Beskydy mountains.

Geologický unikát – sloje vystupující na povrch.

Here the coal deposits reach the ground surface.

Nová expozice o čtyřnohých pomocnících.
A new exhibition in mining.

Cyklostezka vede až do Beskyd.
A cycle route leads to the mountains.

Důlní vláček potěší hlavně děti.
Children will love this mine train.

NOVOROČNÍ KONCERT

Janáčkova filharmonie pod taktovkou dirigenta Michela Mariottiho přednese během Novoročního koncertu v pátek 9. ledna 2020 předeheru k opeře Leonarda Bernsteina nebo houslový koncert Ericha Wolfganga Korngolda. V závěru zazní suita z baletu Romeo a Julie z dílny Sergeje Prokofjeva.

NEW YEAR CONCERT

On Friday 9 January 2020 the Janáček Philharmonic Orchestra, conducted by Michele Mariotti, will perform at the New Year concert overture to Leonard Bernstein's opera Candide, Eric Wolfgang Korngold's violin concerto, and Sergei Prokofiev's Suite from the ballet Romeo and Juliet.

VÁNOCE NA BRUSLÍCH

Ostravané se mohou těšit na tradiční vánoční trhy na Masarykově náměstí i s kluzištěm. Společnost Sareza postaví ledovou plochu, kterou loni vyzkoušely tisíce bruslařů. Kluziště se slavnostně otevře v sobotu 23. listopadu, v provozu bude až do začátku ledna 2020 sedm dní v týdnu.

CHRISTMAS ON ICE

Ostrava's ice-skaters can look forward to the traditional Christmas market in Masaryk Square, which will again include an open-air ice rink. Enjoyed every year by thousands of skaters, the rink will be opened on Saturday 23 November, and it will remain open seven days a week until early January 2020.

JARMARK NA HRADĚ

Přijďte 14. prosince na Slezskostravský hrad a zažijte vánoční atmosféru jarmarku. Uvidíte ukázky řemesel a vánočních zvyků. Nebudou chybět vánoční představení pro děti i dospělé. Vánoční atmosféru doladí koledy, lidová a historická hudba v podání uměleckých souborů.

ADVENT FAIR AT THE CASTLE

Come to the Silesian Ostrava Castle on 14 December for a delicious portion of traditional Christmas atmosphere including demonstrations of hand crafts and Christmas customs as well as events for all the family. Ensembles will perform carols, folk songs and dances, and Christmas music from times past.

BOD ZLOMU A KONEC SVĚTA?

Až do 12. ledna je v Galerii výtvarného umění v Ostravě ke zhlédnutí hned několik expoic. K vidění je výstava Bod zlomu sochaře Otty Gutfreunda – jednoho z nejtalentovanějších hybatelů české moderny nebo Konec světa? Rudolfa Sikory, který se věnuje ekologické problematice.

A FEAST OF ART

Ostrava's Gallery of Fine Arts is offering a number of exhibitions lasting until 12 January. They include "Breaking Point" (a celebration of the sculptor Otto Gutfreund), and "End of the World?" (a passionate ecological message by the artist Rudolf Sikora).

OSTRAVA NA MIPIM

Největší evropská přehlídka nemovitostí a investičních příležitostí MIPIM proběhne od 10. do 13. března 2020 v Cannes. Tradičním účastníkem veletrhu, na kterém nechybí žádná významná evropská metropole, je i Ostrava. Představí potenciál svých průmyslových zón a ploch k zastavění.

OSTRAVA IN CANNES

From 10-13 March 2020 Cannes hosts MIPIM, Europe's largest annual real estate and investment event, featuring major cities from all over the continent. Of course, Ostrava will also be represented, showcasing its industrial zones and offering a range of potential development locations.

MEAT DESIGN

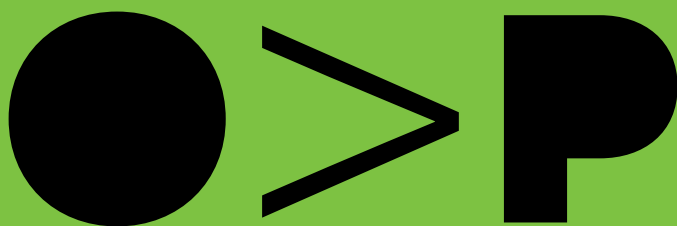
Nábytek, svítidla, bytové doplňky, architektura nebo šperky. To vše je k vidění na mezinárodní designové prodejní výstavě Meat Design, která se bude konat od 22. do 24. listopadu v Dolní oblasti Vítkovic. Součástí výstavy budou přednášky a workshopy se špičkovými designéry z Česka i Evropy.

MEAT DESIGN

Meat Design is an annual exhibition of furniture, lighting, interior design and accessories, architecture, and jewellery – and this year it will be held from 22-24 November at Lower Vítkovice. You can enjoy talks by leading designers from the Czech Republic and other countries.

10.ročník

DIVADELNÍ FESTIVAL OSTRAVA V PRAZE 31.10.–5.11.2019

OSTRAVA !!! veze do Prahy už podesáté skvělé divadlo! Město festival pořádá i financuje - přispěje částkou 1,8 miliónu korun.

Celkem deset produkcí včetně off-programu nabídnou Národní divadlo moravskoslezské, Divadlo Petra Bezruče, Komorní scéna Aréna, Divadlo loutek Ostrava a Ostravské centrum nové hudby pražskému publiku letos na podzim.

Na programu je komorní opera, velký i komorní muzikál, činohry, loutková pohádka pro děti, ale také koncert nové hudby.

PROGRAM

Divadlo loutek Ostrava

31. října divadlo Minor v 18:00

Astrid Lindgrenová:

Ronja, dcera loupežníka

Režie: Martin Tichý

Národní divadlo moravskoslezské

1. listopadu 2019 Studio Ypsilon v 19:30

Tom Johnson:

Čtyřnotová opera

Režie: Juraj Čiernik

Divadlo Petra Bezruče

1. listopadu Divadlo v Celetné v 19:30

Tomáš Dianiška:

Transky, body, vteřiny

Režie: Tomáš Dianiška

2. listopadu Divadlo v Celetné v 19:30

Henrik Ibsen – Anna Saavedra:

Heda Gablerová: Teorie dospělosti

Režie: Janka Ryšánek Schmieďtová

Národní divadlo moravskoslezské

3. listopadu Divadlo v Celetné v 19:30

Ivan Vyrypajev: **Opilí**

Režie: Lukáš Brutovský

Komorní scéna Aréna

3. listopadu La Fabrika v 19:30

Tracy Letts: **Zabiják Joe**

Režie: Jiří Pokorný

4. listopadu La Fabrika v 19:30

Niccolò Machiavelli: **Mandragora**

Režie: Ivan Krejčí

Národní divadlo moravskoslezské

5. listopadu Hudební divadlo Karlín v 19:00

Na motivy básnické sbírky T. S. Eliota
Praktická kniha o šikovných kočkách.

A. Lloyd Webber: **Kočky**

Režie: Gabriela Petráková

OFF-PROGRAM

Národní divadlo moravskoslezské

6. listopadu Studio Ypsilon v 19:30 a 21:30

Pro velký zájem přidáno jedno představení!

Stephen Dolginoff:

Thrill Me (Vzruš mě!)

Režie: Juraj Čiernik

Ostravské centrum nové hudby

5. listopadu DOX v 19:00

Zásadní Xenakis

Koncert experimentální hudby

Vstupenky jsou v prodeji prostřednictvím příslušných pražských divadel.

Informace naleznete na stránkách festivalu a pražských divadel www.minor.cz
www.ypsilonka.cz, www.divadlovceletne.cz
www.lafabrika.cz, www.hdk.cz, www.dox.cz

Podrobné informace o festivalu i jednotlivých inscenacích najdete na:

www.ostravavpraze.eu

a Ostrava v Praze.

Hlavní partner a pořadatel festivalu:

OSTRAVA!!!

Partneři:

OSTRAVAINFO!!!

Zúčastněná divadla:

FESTIVAL PROŠLA POD ZÁŠTITOU
PŘEMÍŠLŮVILŮ V PRAZE

Ostrava slaví **30 let** od sametové revoluce

www.ostrava30.cz

SAMETOVA!!!
1989 — 2019